

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 25. marca 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Rozhodné právo – Nariadenie (ES) č. 864/2007 a nariadenie (ES) č. 593/2008 – Pôsobnosť *ratione temporis* – Nedostatok právomoci Súdneho dvora – Článok 94 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora – Justičná spolupráca v občianskych veciach – Nariadenie (EÚ) č. 1215/2012 – Článok 1 ods. 1 – Vecná pôsobnosť – Pojem ‚občianske a obchodné veci‘ – Článok 7 bod 1 – Pojmy ‚zmluvné veci‘ a ‚poskytovanie služieb‘ – Článok 24 bod 1 – Pojem ‚nájom nehnuteľností‘ – Nariadenie (ES) č. 1393/2007 – Doručovanie súdnych a mimosúdnych písomností – Notári konajúci v rámci exekučných konaní – Konanie týkajúce sa zaplata denného lístka za parkovanie vozidla na parkovacom mieste nachádzajúcom sa na verejnej komunikácii“

Vo veci C-307/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Visoki trgovački sud (Najvyšší obchodný súd, Chorvátsko) z 26. marca 2019 a doručený Súdnemu dvoru 11. apríla 2019, ktorý súvisí s konaním:

Obala i lučice d.o.o.

proti

NLB Leasing d.o.o.,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory J.-C. Bonichot, sudcovia L. Bay Larsen, C. Toader (spravodajkyňa), M. Safjan a N. Jääskinen,

generálny advokát: M. Bobek,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Obala i lučice d.o.o., v zastúpení: M. Kuzmanović, odvetník,
- chorvátska vláda, v zastúpení: G. Vidović Mesarek, splnomocnená zástupkyňa,
- nemecká vláda, v zastúpení: J. Möller, R. Kanitz, M. Hellmann a E. Lankenau, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: chorvátčina.

- slovenská vláda, v zastúpení: J. Morela, splnomocnená zástupkyňa,
- Európska komisia, v zastúpení: M. Wilderspin a M. Mataija, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 26. novembra 2020,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 56 ZFEÚ, článku 4 ods. 1, článku 10 ods. 1, článku 11 ods. 1 a článku 12 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 z 11. júla 2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (Rím II) (Ú. v. EÚ L 199, 2007, s. 40, ďalej len „nariadenie Rím II“), nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 (Ú. v. EÚ L 324, 2007, s. 79), článku 4 ods. 1 písm. b) a c) a ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I) (Ú. v. EÚ L 177, 2008, s. 6, ďalej len „nariadenie Rím I“), ako aj článku 7 bodov 1 a 2 a článku 24 bodu 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 351, 2012, s. 1).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Obala i lučice d.o.o. (ďalej len „Obala“), spoločnosťou so sídlom v Chorvátsku, a NLB Leasing d.o.o., spoločnosťou so sídlom v Slovinsku, vo veci žaloby o zaplatenie poplatku za parkovanie na vymedzenom parkovacom mieste nachádzajúcom sa na verejnej komunikácii.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie Rím II

- 3 Článok 31 nariadenia Rím II, nazvaný „Časové uplatnenie“, stanovuje:

„Toto nariadenie sa uplatní na skutočnosti, ktoré spôsobili škodu a ku ktorým došlo po nadobudnutí jeho účinnosti.“

Nariadenie č. 1393/2007

- 4 Článok 1 nariadenia č. 1393/2007 s názvom „Rozsah pôsobnosti“ vo svojom odseku 1 uvádza:

„Toto nariadenie sa uplatní v občianskych a obchodných veciach, keď sa má odoslať súdna alebo mimosúdna písomnosť z jedného členského štátu do iného, aby sa tam doručila. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné a správne veci alebo na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone jeho verejnej moci (*acta iure imperii*).“

- 5 Podľa článku 14 tohto nariadenia, nazvaného „Doručovanie použitím poštových služieb“:
- „Každý členský štát môže doručovať súdne písomnosti osobám bývajúcim v inom členskom štáte priamo použitím poštových služieb doporučeným listom s potvrdením o doručení alebo iným rovnocenným dokladom.“
- 6 Článok 16 tohto nariadenia s názvom „Odosielanie“ stanovuje:
- „Mimosúdne písomnosti sa môžu odosielať na účely doručenia v inom členskom štáte v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia.“
- 7 Nariadenie č. 1393/2007, účinné v čase skutkových okolností vo veci samej, bolo zrušené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1784 z 25. novembra 2020 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) (Ú. v. EÚ L 405, 2020, s. 40).

Nariadenie Rím I

- 8 Podľa článku 28 nariadenia Rím I, nazvaného „Časové uplatňovanie“:
- „Toto nariadenie sa vzťahuje na zmluvy uzavreté od 17. decembra 2009.“

Nariadenie č. 1215/2012

- 9 Odôvodnenia 10 a 15 nariadenia č. 1215/2012 stanovujú:
- „(10) Rozsah pôsobnosti tohto nariadenia by sa mal vzťahovať na všetky hlavné občianske a obchodné veci okrem určitých presne vymedzených vecí...
- ...
- (15) Normy právomoci by mali byť ľahko predvídateľné a vychádzať zo zásady, že právomoc sa všeobecne zakladá podľa bydliska žalovaného. Právomoc založená na tomto kritériu by mala byť vždy k dispozícii, okrem určitých presne vymedzených situácií, keď predmet sporu alebo zmluvná voľnosť účastníkov odôvodňuje iný hraničný ukazovateľ. Bydlisko právnickej osoby treba definovať osobitne, aby boli spoločné pravidlá prehľadnejšie a vyhlo sa konfliktu právomoci.“
- 10 Článok 1 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje:
- „Toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné a správne veci ani na zodpovednosť štátu za úkony a opomenutia pri výkone štátnej moci (*acta iure imperii*).“
- 11 Článok 4 ods. 1 uvedeného nariadenia stanovuje:
- „Ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.“

12 Podľa článku 7 bodov 1 a 2 toho istého nariadenia:

„Osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v inom členskom štáte:

1. a) v zmluvných veciach na súdoch podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby;;
- b) na účely tohto ustanovenia, ak sa účastníci zmluvy nedohodli inak, je miestom zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby:
  - pri predaji tovaru miesto v členskom štáte, kam sa podľa zmluvy tovar dodal alebo mal dodať,
  - pri poskytnutí služieb miesto v členskom štáte, kde sa podľa zmluvy služby poskytli alebo mali poskytnúť;
- c) ak sa neuplatní písmeno b), uplatní sa písmeno a);

2. vo veciach nárokov z mimozmluvnej zodpovednosti na súdoch podľa miesta, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá takýto nárok.“

13 Článok 24 nariadenia č. 1215/2012 stanovuje:

„Výlučnú právomoc majú tieto súdy členského štátu bez ohľadu na bydlisko účastníkov:

1. v konaniach, ktorých predmetom sú vecné práva k nehnuteľnosti alebo nájom nehnuteľnosti, súdy členského štátu, v ktorom sa táto nehnuteľnosť nachádza.

...“

Chorvátske právo

Exekučný zákon

14 § 1 Ovršni zakon (Exekučný zákon) (*Narodne novine*, br. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 a 73/17) splnomocňuje notárov na nútené vymáhanie pohľadávok na základe „verejnej listiny“, a to vydaním exekučného príkazu, ktorý je exekučným titulom, aj bez výslovného súhlasu odporcu.

Zákon o bezpečnosti cestnej premávky

15 § 1 Zakon o sigurnosti prometa na cestama (zákon o bezpečnosti cestnej premávky) (*Narodne novine*, br. 67/08, 48/10 a 74/11) stanovuje, že predmetom tohto zákona je najmä definovanie základných zásad týkajúcich sa vzájomných vzťahov, správania užívateľov a iných osôb v rámci cestnej premávky, základných podmienok, ktoré musia spĺňať pozemné komunikácie v oblasti bezpečnosti cestnej premávky, pravidiel premávky na cestách, systému dopravného značenia a informácií poskytnutých príslušníkmi oprávnenými kontrolovať dodržiavanie týchto pravidiel.

16 Podľa § 5 tohto zákona:

„1. Samosprávne územné a regionálne celky v súlade s ustanoveniami tohto zákona po schválení ministerstvom pre vnútorné záležitosti regulujú premávku na svojom území, a to najmä:

...

(6) parkovacie miesta a podmienky parkovania, zákazy parkovania, ako aj parkovacie miesta s obmedzeným parkovaním...”

Rozhodnutie o parkovaní v meste Zadar

- 17 Odluka o organizácii i načinu naplate parkovania u Gradu Zadru (rozhodnutie o organizácii a spôsobe výberu parkovného v meste Zadar) (*Glasnik Grada Zadra*, č. 4/11) v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (ďalej len „rozhodnutie o parkovaní v meste Zadar“) upravuje organizáciu a spôsob platby za parkovanie, ako aj kontrolu parkovania vozidiel na platených verejných parkoviskách.
- 18 Článok 2 tohto rozhodnutia definuje verejné parkoviská ako „verejné priestory určené na zastavenie a parkovanie vozidiel“.
- 19 Článok 4 uvedeného rozhodnutia uvádza, že verejné parkoviská sú označené dopravným značením v súlade so zákonom o bezpečnosti cestnej premávky.
- 20 Podľa článku 5 toho istého rozhodnutia označenie verejných parkovísk zabezpečí správca parkoviska pod dohľadom príslušného útvaru obecnej správy.
- 21 Článok 6 rozhodnutia o parkovaní v meste Zadar stanovuje dni a hodiny, počas ktorých je parkovanie spoplatnené.
- 22 Článok 7 tohto rozhodnutia stanovuje:
- „Zastavením alebo parkovaním svojho vozidla na verejnom parkovisku uzatvára vodič alebo majiteľ vozidla so správcom parkoviska zmluvu o používaní verejného parkoviska s použitím denného parkovacieho lístka... a prijíma všeobecné podmienky zmluvy o parkovaní stanovené v tomto rozhodnutí.“
- 23 Podľa článku 9 uvedeného rozhodnutia denný lístok, ktorý je platný 24 hodín od jeho vydania, zodpovedá súčinu hodinovej sadzby za parkovanie v určitej zóne a počtu hodín spoplatneného parkovania v rámci 24-hodinovej doby plateného parkovania.
- 24 Článok 10 toho istého rozhodnutia stanovuje, že k úhrade denného lístka dôjde zaplatením príkazu na zaplatenie denného lístka na bežný účet správcu parkoviska alebo zaplatením denného lístka do pokladne správcu parkoviska.
- 25 V súlade s článkom 12 rozhodnutia o parkovaní v meste Zadar je užívateľ parkoviska, ktorému bol vydaný denný lístok a príkaz na zaplatenie tohto lístka, povinný uhradiť tento lístok v lehote ôsmich dní odo dňa jeho vydania.
- 26 Článok 13 tohto rozhodnutia stanovuje, že ak užívateľ parkoviska nezaplatí denný lístok v stanovenej lehote, je povinný uhradiť v dodatočnej lehote ôsmich dní okrem sumy denného lístka aj skutočné náklady a zákonné úroky z omeškania, ktoré musia byť uvedené v príkaze na zaplatenie. Ak užívateľ parkoviska nezaplatí denný lístok, skutočné náklady a zákonné úroky z omeškania v stanovených lehotách, správca parkoviska začne vo vlastnom mene a na svoj účet súdne konanie proti tomuto užívateľovi.

Spor vo veci samej, prejudiciálne otázky a konanie na Súdnom dvore

- 27 Dňa 20. februára 2017 Obala, obchodná spoločnosť založená mestom Zadar (Chorvátsko) na účely výberu poplatkov za parkovanie vozidiel na verejných komunikáciách, začala pred notárom v Chorvátsku na základe verejnej listiny exekučné konanie proti spoločnosti NLB Leasing, ktoré sa týkalo vymáhania nákladov zodpovedajúcich dennému lístku za parkovanie vozidla na vymedzenom parkovisku nachádzajúcom sa na verejnej komunikácii v Zadare. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že prítomnosť tohto vozidla bola konštatovaná na parkovacom mieste 30. júna 2012 o 13.02 hod. a že Obala požaduje zaplatenie denného lístka za celý deň parkovania.
- 28 Dňa 8. marca 2017 tento notár vydal exekučný príkaz, ktorým uložil spoločnosti NLB Leasing povinnosť zaplatiť požadovanú pohľadávku vo výške 84 chorvátskych kún (HRK) (približne 11 eur) ako hlavnú pohľadávku predstavujúcu denný poplatok za parkovanie, ako aj sumu 1235 HRK (približne 165 eur) za výdavky vynaložené v rámci konania a 506,25 HRK (približne 67 eur) ako predpokladané náklady konania.
- 29 Notár s cieľom doručiť exekučný príkaz spoločnosti NLB Leasing vychádzal z článku 14 nariadenia č. 1393/2007 a odoslal doporučený list s potvrdením o doručení.
- 30 NLB Leasing podala proti tomuto príkazu námietku. Trgovački sud u Pazinu (Obchodný súd Pazin, Chorvátsko) zrušil uvedený príkaz v rozsahu, v akom nariadoval exekúciu, ale vyhlásil, že nemá právomoc rozhodovať o námietke, a postúpil vec na Trgovački sud u Zadru (Obchodný súd Zadar, Chorvátsko), ktorý tiež vyhlásil, že nemá právomoc a obrátil sa na vnútroštátny súd s týmto negatívnym kompetenčným sporom.
- 31 Vnútroštátny súd sa pýta na viaceré aspekty sporu vo veci samej, najmä na zákonnosť doručenia exekučného príkazu žalovanej doporučeným listom s potvrdením o doručení v exekučnom konaní začatom pred notárom na základe verejnej listiny, na kvalifikáciu právneho vzťahu existujúceho medzi účastníkmi konania vo veci samej na účely určenia právomoci chorvátskych súdov rozhodovať o tomto spore, ako aj na rozhodné hmotné právo.
- 32 Tento súd sa predovšetkým pýta, či sa notári, ktorí nie sú „súdmi“ v zmysle nariadenia č. 1215/2012, môžu pri doručovaní svojich exekučných príkazov v rámci exekučných konaní na základe verejnej listiny opierať o ustanovenia nariadenia č. 1393/2007, a či v rámci sporu, o ktorý ide vo veci samej, môžu súdy doručovať žalovaným exekučné akty na základe nariadenia č. 1393/2007.
- 33 Vnútroštátny súd sa ďalej pýta na rozsah pojmu „občianske a obchodné veci“ v zmysle článku 1 nariadenia č. 1215/2012 na účely určenia, či spory týkajúce sa vymáhania denného lístka za parkovanie na vymedzenom parkovisku nachádzajúcom sa na verejnej komunikácii patria do jeho právomoci.
- 34 V tejto súvislosti tvrdí, že podľa § 5 ods. 1 bodu 6 zákona o bezpečnosti cestnej premávky a pravidiel vykonávania komunálnych činností samosprávne územné celky prijímajú rozhodnutia týkajúce sa parkovísk a delegujú svoje výsady verejnej moci na mestské obchodné podniky zriadené na účely vymáhania poplatkov za parkovanie.
- 35 V prejednávanej veci rozhodnutie o parkovaní v meste Zadar stanovuje najmä parkovacie zóny, ako aj obdobie, počas ktorého sa vyberajú poplatky za parkovanie na verejných komunikáciách, hodinovú sadzbu za lístok, ako aj sadzbu za denný lístok za parkovanie, ak sa na verejnom parkovisku konštatuje prítomnosť vozidla, za ktoré nebol uhradený lístok za parkovanie alebo jeho platnosť už uplynula.
- 36 Podľa vnútroštátneho súdu povinnosť platiť denný lístok za parkovanie je jednostranne stanovená a má represívnu povahu, ktorú možno považovať za sankciu, ak poplatok za parkovanie nebol zaplatený vopred dobrovoľne podľa hodinovej sadzby alebo ak doba, na ktorú bol zaplatený, uplynula.

- 37 Podľa názoru tohto súdu existuje rozdiel medzi na jednej strane parkovaním na uzavretých miestach, v ktorých si užívatelia vyberú lístok potvrdzujúci čas vstupu na tieto miesta a platia náklady na parkovanie v čase odchodu z uvedených miest, na ktoré sa vzťahuje klasická občianskoprávna zmluva, a teda patrí medzi občianske veci, a na druhej strane parkovaním, o ktoré ide vo veci samej, za ktoré sa poplatok vopred zaplatil na určité obdobie, ktorého prekročenie má za následok povinnosť zaplatiť denný lístok sankčnej povahy.
- 38 Okrem toho za predpokladu, že spor vo veci samej patrí do pôsobnosti nariadenia č. 1215/2012, sa vnútroštátny súd pýta na normy právomoci uplatniteľné v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia.
- 39 V tejto súvislosti tento súd tvrdí, že podľa judikatúry chorvátskych súdov sa vo všeobecnosti usudzuje, že zmluva o parkovaní sa uzatvára od okamihu, keď sa vozidlo zaparkuje na vymedzenom mieste nachádzajúcom sa na verejnej komunikácii. Vzniká však otázka, či sa má táto zmluva považovať za zmluvu o poskytovaní služieb alebo za zmluvu o nájme nehnuteľnosti.
- 40 Podľa názoru tohto súdu, ak sa takáto zmluva o parkovaní považuje za zmluvu o poskytovaní služieb, môže existovať zásah do slobodného poskytovania služieb stanoveného v článku 56 ZFEÚ. Chorvátske súdy by navyše mohli vyvodiť svoju právomoc z článku 7 bodu 1 nariadenia č. 1215/2012. Vzhľadom na judikatúru Súdneho dvora, a najmä na rozsudok z 23. apríla 2009, Falco Privatstiftung a Rabitsch (C-533/07, EU:C:2009:257), sa však vnútroštátny súd pýta, či činnosť spoločnosti Obala, ktorá v prejednávanej veci len označuje parkovacie miesta a vyberá poplatky za parkovanie, postačuje na to, aby ju bolo možné kvalifikovať ako „službu“ v zmysle tejto judikatúry.
- 41 Pokiaľ ide o prípadnú kvalifikáciu zmluvy o parkovaní ako zmluvy o nájme nehnuteľnosti v zmysle článku 24 bodu 1 nariadenia č. 1215/2012, vnútroštátny súd tvrdí, že na rozdiel od zmluvy o nájme nehnuteľnosti podľa všeobecného práva, v prípade ktorej sa vyžaduje písomná forma pod hrozbou neplatnosti, zmluva o parkovaní sa neuzatvára písomne. Navyše neexistuje zákonné záložné právo k zaparkovaným vozidlám. Naproti tomu možno tvrdiť, že určitý priestor nehnuteľnosti je obsadený, takže existuje určitá podobnosť medzi zmluvou o parkovaní a zmluvou o nájme nehnuteľnosti.
- 42 Okrem toho vnútroštátny súd uvádza predpoklad, podľa ktorého parkovanie na verejnej komunikácii nemá zmluvnú povahu, a pýta sa, či sa možno domnievať, že vzhľadom na to, že užívateľ parkovacieho miesta si nekúpil hodinový lístok, jeho zodpovednosť by mohla mať povahu mimozmluvnej zodpovednosti v zmysle článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012.
- 43 Tento súd sa napokon pýta na rozhodné právo. Tvrdí totiž, že v prejednávanej veci k parkovaniu došlo 30. júna 2012, t. j. pred pristúpením Chorvátskej republiky k Európskej únii, a preto sa pýta, či sa vzhľadom na judikatúru Súdneho dvora týkajúcu sa zmlúv uzavretých pred týmto dňom pristúpenia, najmä na uznesenie z 5. novembra 2014, VG Vodoopskriba (C-254/14, neuvverejnené, EU:C:2014:2354), ako aj na rozsudok zo 14. februára 2019, Milivojević (C-630/17, EU:C:2019:123), ustanovenia nariadení Rím I a Rím II uplatňujú na spor vo veci samej.
- 44 Za týchto okolností Visoki trgovački sud (Najvyšší obchodný súd, Chorvátsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Sú notári oprávnení doručovať písomnosti podľa nariadenia [č. 1393/2007], keď doručujú svoje rozhodnutia v prípadoch, v ktorých sa nariadenie č. 1215/2012 neuplatňuje, ak vezmeme do úvahy, že na notárov v Chorvátsku, ktorí v rámci právomocí zverených vnútroštátnym právom konajú v exekučných konaniach na základe ‚verejnej listiny‘, sa nevzťahuje pojem ‚súd‘ v zmysle nariadenia č. 1215/2012[?] Inými slovami, hoci sa na notárov nevzťahuje pojem ‚súd‘ uvedený v nariadení č. 1215/2012, môžu v prípade, keď konajú v rámci právomocí zverených vnútroštátnym právom v exekučných konaniach na základe ‚verejnej listiny‘, uplatňovať pravidlá o doručovaní písomností stanovené v nariadení... č. 1393/2007?

2. Môže byť parkovanie na ulici a na verejnej komunikácii, ak je právo na výber parkovného stanovené v zákone o bezpečnosti cestnej premávky a v právnych predpisoch týkajúcich sa vykonávania komunálnych činností ako činností orgánov verejnej moci zahrnuté medzi občianske veci v zmysle nariadenia [č. 1215/2012], ktoré upravuje otázku právomoci súdov, ako aj uznávania a výkonu rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, a to konkrétne v prípade, že ak sa zistí prítomnosť vozidla bez parkovacieho lístka alebo s neplatným parkovacím lístkom, na toto vozidlo sa okamžite vzťahuje povinnosť zaplatiť denný parkovací lístok, ako keby bolo vozidlo zaparkované celý deň, a to bez ohľadu na presnú dobu využitia parkovacieho miesta, takže táto úhrada denného parkovacieho lístka má sankčnú povahu, pričom v niektorých členských štátoch sa takéto parkovanie považuje za dopravný priestupok?
3. Môžu súdy v súdnych sporoch týkajúcich sa parkovania na ulici a na verejnej komunikácii, ak je právo na výber parkovného stanovené v zákone o bezpečnosti cestnej premávky a v právnych predpisoch týkajúcich sa vykonávania komunálnych činností ako činností orgánov verejnej moci, doručovať písomnosti žalovaným v inom členskom štáte podľa nariadenia [č. 1393/2007]?

Ak sa na základe vyššie uvedených otázok konštatuje, že tento typ parkovania je zahrnutý medzi občianske veci, kladú sa nasledujúce doplňujúce otázky.

4. V prejednávanej veci platí domnienka uzatvorenia zmluvy pri zaparkovaní na ulici na mieste, ktoré je označené horizontálnym a/alebo vertikálnym značením, to znamená, že sa predpokladá, že zaparkovaním sa uzatvára zmluva, a v prípade nezaplatenia ceny podľa hodinovej sadzby za parkovanie sa požaduje zaplatenie denného parkovacieho lístka. Vzniká preto otázka, či táto domnienka uzatvorenia zmluvy zaparkovaním a súhlas s úhradou ceny za denný parkovací lístok v prípade, ak lístok nebol zakúpený podľa hodinovej sadzby za parkovanie alebo ak uplynula doba, na ktorú bol lístok zakúpený, sú v rozpore so základnými ustanoveniami v oblasti poskytovania služieb stanovenými v článku 56 ZFEÚ a v iných ustanoveniach práva Európskej únie...
5. Parkovanie v prejednávanej veci sa uskutočnilo v meste Zadar, a preto existuje súvislosť medzi touto zmluvou a chorvátskymi súdmi. Predstavuje však toto parkovanie ‚službu‘ v súlade s článkom 7 [bodom] 1 nariadenia... č. 1215/2012 vzhľadom na to, že pojem služba v sebe zahŕňa, že strana, ktorá ju poskytuje, vykonáva určitú činnosť, to znamená, že vykonáva túto určitú činnosť za odmenu[?] Vzniká teda otázka, či činnosť žalobkyne postačuje na to, aby sa považovala za službu[.] V prípade neexistencie osobitnej právomoci chorvátskych súdov podľa článku 7 [bodu] 1 nariadenia... č. 1215/2012 by príslušným na rozhodnutie sporu bol súd podľa bydliska žalovanej.
6. Možno parkovanie na ulici a na verejnej komunikácii, ak je právo na výber parkovného stanovené zákonom o bezpečnosti cestnej premávky a právnymi predpismi týkajúcimi sa vykonávania komunálnych činností ako činností orgánov verejnej moci, pričom výber parkovného sa uskutočňuje len v určitom čase počas dňa, považovať za zmluvu o nájme nehnuteľnosti na základe článku 24 [bodu] 1 nariadenia... č. 1215/2012?
7. Ak v prejednávanej veci nemožno uplatniť vyššie uvedenú domnienku, že toto parkovanie predstavuje uzatvorenie zmluvy (štvrtá prejudiciálna otázka), možno tento typ parkovania, v rámci ktorého právomoc v oblasti výberu parkovného vyplýva zo zákona o bezpečnosti cestnej premávky, pričom sa stanovuje povinnosť úhrady denného parkovacieho lístka v prípade, ak lístok nie je zaplatený vopred za dobu využitia parkovacieho miesta alebo ak uplynula doba, na ktorú bol lístok zakúpený, považovať za vec týkajúcu sa nárokov z mimozmluvnej zodpovednosti v zmysle článku 7 [bodu] 2 nariadenia... č. 1215/2012?
8. Parkovanie v prejednávanej veci sa uskutočnilo pred pristúpením Chorvátskej republiky k Európskej únii, konkrétne 30. júna 2012 o 13.02 hod. Kladie sa preto otázka, či je v tomto spore uplatniteľné ako rozhodné právo nariadenie [Rím I] alebo nariadenie [Rím II], s ohľadom na ich časovú pôsobnosť.

Ak má Súdny dvor Európskej únie právomoc odpovedať na otázky súvisiace s uplatňovaním hmotného práva, kladie sa nasledujúca otázka.

9. Je domnienka uzatvorenia zmluvy zaparkovaním a domnienka súhlasu s úhradou ceny za denný parkovací lístok v prípade, ak lístok nebol zakúpený podľa hodinovej sadzby za parkovanie alebo ak uplynula doba, na ktorú bol lístok zakúpený, v rozpore so základnými ustanoveniami v oblasti poskytovania služieb stanovenými v článku 56 ZFEÚ a s inými ustanoveniach práva... Únie, bez ohľadu na to, či vlastníkom vozidla je fyzická alebo právnická osoba? Inými slovami, možno v súvislosti s určením hmotného práva uplatniť v tomto spore ustanovenia článku 4 nariadenia [Rím I] (vzhľadom na to, že spis neobsahuje žiaden dôkaz, ktorý by preukázal, že strany dospeli k dohode o rozhodnom práve)?

- Pokiaľ sa predpokladá, že dochádza k uzatvoreniu zmluvy, išlo by v tomto prípade o zmluvu o poskytovaní služieb, a teda možno túto zmluvu o parkovaní považovať za službu v zmysle článku 4 ods. 1 písm. b) nariadenia [Rím I]?
- Subsidiárne, možno toto parkovanie považovať za nájomnú zmluvu v súlade s článkom 4 ods. 1 písm. c) nariadenia [Rím I]?
- Subsidiárne, ak by sa na toto parkovanie vzťahovali ustanovenia článku 4 ods. 2 nariadenia [Rím I], vzniká otázka, čo je v tomto prípade predmetom plnenia vzhľadom na to, že žalobkyňa v podstate len vyznačuje povrch cesty na účely parkovania a vyberá parkovné, zatiaľ čo odporkyňa parkuje vozidlo a platí za parkovanie. Ak by sa teda za plnenie charakteristické pre zmluvu považovalo konanie žalobkyne, uplatnilo by sa chorvátske právo, ale ak by sa za takéto plnenie považovalo konanie odporkyne, uplatnilo by sa slovinské právo. Možno na tento spor uplatniť aj ustanovenia článku 4 ods. [3] nariadenia [Rím I] vzhľadom na to, že právo na výber parkovného je v tomto prípade upravené chorvátskym právom, s ktorým má zmluva užšie väzby?
- Pokiaľ sa predpokladá, že ide o mimozmluvný záväzok uvedený v nariadení [Rím II], možno tento mimozmluvný záväzok považovať za škodu, takže rozhodné právo by sa určilo podľa článku 4 ods. 1 [tohto] nariadenia?
- Subsidiárne, možno tento typ parkovania považovať za bezdôvodné obohatenie, takže rozhodné právo by sa určilo podľa článku 10 ods. 1 nariadenia [Rím II]?
- Subsidiárne, možno tento typ parkovania považovať za konanie bez príkazu (*negotiorum gestio*), takže rozhodné právo by sa určilo podľa článku 11 ods. 1 nariadenia [Rím II]?
- Subsidiárne, možno tento typ parkovania považovať za predzmluvnú zodpovednosť zo strany odporkyne, takže rozhodné právo by sa určilo podľa článku 12 ods. 1 nariadenia [Rím II]?

⁴⁵ Z dôvodu zdravotných rizík spojených s pandemiou koronavírusu prvá komora Súdneho dvora rozhodnutím z 22. apríla 2020 rozhodla, že sa nebude konať pojednávanie, ktoré bolo pôvodne nariadené v tejto veci, a zaslala účastníkom konania a oprávneným subjektom podľa článku 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie viaceré písomné otázky, na ktoré odpovedali Obala, chorvátska a slovinská vláda, ako aj Komisia.

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti prvej, tretej a štvrtej otázky, ako aj prvej časti deviatej otázky

- 46 Obala a chorvátska vláda namietajú neprípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania z dôvodu, že vnútroštátny súd v podstate nedostatočne vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k položeniu prejudiciálnych otázok, alebo dokonca relevantnosť prípadnej odpovede Súdneho dvora na otázky, ktoré považujú za skutkové, pre spor vo veci samej. Okrem toho sa podľa spoločnosti Obala možno domnievať, že v prejednávanej veci nejde o spor, keďže podľa vnútroštátnych procesných pravidiel mal prvý súd, ktorý konal vo veci samej, zamietnuť námietku proti exekučnému príkazu vydanému na základe verejnej listiny z dôvodu, že táto námietka nielenže bola vypracovaná osobou, ktorá nebola oprávnená zastupovať žalovanú v exekučnom konaní, ale navyše aj v inom než chorvátskom jazyku.
- 47 Podľa Komisie má vnútroštátny súd rozhodnúť v rámci konania, ktoré sa týka výlučne kompetenčného sporu medzi dvoma súdmi. Rozhoduje preto len o otázke, ktorý z dvoch dotknutých súdov má územnú právomoc. V dôsledku toho sú podľa názoru tejto inštitúcie na vyriešenie tohto kompetenčného sporu relevantné len otázky týkajúce sa výkladu nariadenia č. 1215/2012. Ostatné otázky týkajúce sa doručenia písomností a určenia rozhodného práva nemajú žiadnu súvislosť s predmetom sporu vo veci samej, a preto sú neprípustné.
- 48 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie položených vnútroštátnym súdom v rámci právnej úpravy a skutkových okolností, ktoré tento súd vymedzí na svoju vlastnú zodpovednosť a ktorých správnosť Súdnemu dvoru neprináleží preverovať, platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor môže odmietnuť rozhodovať o prejudiciálnej otázke položenej vnútroštátnym súdom v zmysle článku 267 ZFEÚ iba vtedy, ak najmä požiadavky na obsah návrhu na začatie prejudiciálneho konania uvedené v článku 94 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora nie sú splnené, pokiaľ je zjavné, že výklad alebo posúdenie platnosti predpisu Únie, o ktoré žiada vnútroštátny súd, nemá žiadny vzťah k existencii alebo predmetu sporu vo veci samej, alebo pokiaľ ide o hypotetický problém (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. júla 2020, Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, bod 19, a z 3. septembra 2020, Supreme Site Services a i., C-186/19, EU:C:2020:638, bod 42 ako aj citovanú judikatúru).
- 49 Z ustálenej judikatúry takisto vyplýva, že nevyhnutnosť dopracovať sa k výkladu práva Únie, ktorý bude pre vnútroštátny súd užitočný, vyžaduje, aby tento súd vymedzil skutkový a právny rámec ním položených otázok alebo aby prinajmenšom objasnil skutkové predpoklady, na ktorých sú tieto otázky založené. Návrh na začatie prejudiciálneho konania musí navyše uvádzať presné dôvody, pre ktoré vnútroštátny súd považuje výklad práva Únie za sporný a polozenie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru za potrebné (rozsudok z 1. októbra 2020, Elme Messer Metalurgs, C-743/18, EU:C:2020:767, bod 41 a citovaná judikatúra).
- 50 Požiadavky týkajúce sa obsahu návrhu na začatie prejudiciálneho konania sú výslovne uvedené v článku 94 rokovacieho poriadku a vnútroštátny súd je v rámci spolupráce zavedenej článkom 267 ZFEÚ povinný ich starostlivo dodržiavať. Tieto požiadavky sa tiež odzrkadľujú v Odporúčaniach Súdneho dvora Európskej únie pre vnútroštátne súdy pri podávaní návrhov na začatie prejudiciálnych konaní (Ú. v. EÚ C 257, 2018, s. 1) (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. decembra 2018, Rittinger a i., C-492/17, EU:C:2018:1019, body 38 až 39).
- 51 V prejednávanej veci treba konštatovať, že pokiaľ ide o výklad nariadenia č. 1393/2007, ktorého sa týka prvá a tretia otázka, vnútroštátny súd, ktorému bola vec predložená v rámci negatívneho kompetenčného sporu, neoznámil Súdnemu dvoru, v súlade s tým, čo vyžaduje článok 94 rokovacieho poriadku, v čom vyriešenie sporu vo veci samej závisí od výkladu tohto nariadenia. Konkrétne, ako vyplýva z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, žalovaná vo veci samej sa obrátila na chorvátske súdy a podala opravný prostriedok proti exekučnému príkazu, ktorý jej bol doručený.

- 52 Pokiaľ ide o štvrtú otázku a prvú časť deviatej otázky, vnútroštátny súd neposkytol ďalšie vysvetlenia o dôvodoch, ktoré ho viedli k otázke zlučiteľnosti domnienky, podľa ktorej sa zmluva uzatvára z dôvodu parkovania na vymedzenom parkovacom mieste na verejnej komunikácii, s ustanoveniami týkajúcimi sa slobodného poskytovania služieb stanovenými v článku 56 ZFEÚ alebo o vplyve, ktorý by v tomto kontexte mohla mať okolnosť, že vlastníkom dotknutého motorového vozidla je fyzická osoba alebo právnická osoba.
- 53 Z toho vyplýva, že prvá, tretia a štvrtá otázka, ako aj prvá časť deviatej otázky sú neprípustné.

O právomoci Súdneho dvora odpovedať na ôsmu otázku a na druhú časť deviatej otázky

- 54 Svojou ôsmou otázkou a druhou časťou deviatej otázky, ktoré treba preskúmať v prvom rade, sa vnútroštátny súd vzhľadom na ustanovenia nariadení Rím I alebo Rím II pýta na určenie rozhodného práva pre právny vzťah, ktorý vznikol z parkovania vozidla na vymedzenom parkovacom mieste nachádzajúcom sa na verejnej komunikácii v situácii, keď k tomuto parkovaniu došlo pred prístupím dotknutého členského štátu k Únii.
- 55 V tejto súvislosti článok 2 Aktu o podmienkach prístúpenia Chorvátskej republiky a o úpravách Zmluvy o Európskej únii, Zmluvy o fungovaní Európskej únie a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 112, 2012, s. 21) stanovuje, že ustanovenia pôvodných zmlúv a aktov prijatých inštitúciami pred prístupím Chorvátskej republiky sú pre tento členský štát záväzné a uplatňujú sa až odo dňa jej prístúpenia, teda od 1. júla 2013.
- 56 Pokiaľ ide o nariadenie Rím I, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že v súlade s článkom 28 tohto nariadenia jeho uplatnenie závisí od dátumu uzavretia dotknutej zmluvy (pozri v tomto zmysle uznesenie z 13. januára 2016, Raiffeisen Privatbank Liechtenstein, C-397/15, neuvverejnené, EU:C:2016:16, bod 16).
- 57 Pokiaľ ide o nariadenie Rím II, Súdny dvor rozhodol, že v súlade s jeho článkom 31 jediným okamihom, ktorý treba zohľadniť na účely definovania pôsobnosti *ratione temporis* tohto nariadenia, je okamih, v ktorom došlo ku skutočnosti vedúcej k vzniku civilného deliktu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. novembra 2011, Homawoo, C-412/10, EU:C:2011:747, bod 36).
- 58 V prejednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že parkovanie vozidla, o ktoré ide vo veci samej, sa uskutočnilo 30. júna 2012, teda pred prístupím Chorvátskej republiky k Únii. Z toho vyplýva, že *ratione temporis* nariadenia Rím I a Rím II nie sú uplatniteľné a Súdny dvor nemá právomoc odpovedať na ôsmu otázku a na druhú časť deviatej otázky.

O druhej otázke

- 59 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 1 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 vykladať v tom zmysle, že pod pojem „občianske a obchodné veci“ v zmysle tohto ustanovenia spadá žaloba o zaplatenie poplatku za denný lístok za parkovanie na vymedzenom parkovacom mieste nachádzajúcom sa na verejnej komunikácii, ktorú podala spoločnosť, ktorá bola miestnym orgánom poverená správou takýchto parkovacích miest.
- 60 Pokiaľ ide o pojem „občianske a obchodné veci“ uvedený v článku 1 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012, Súdny dvor opakovane rozhodol, že na účely zabezpečenia, pokiaľ je to možné, rovnosti a jednotnosti práv, a povinností, ktoré vyplývajú z tohto nariadenia pre členské štáty a dotknuté osoby, je potrebné nevykladať uvedený pojem ako jednoduchý odkaz na vnútroštátne právo členského štátu. Tento pojem treba považovať za autonómny pojem, ktorý sa má vykladať s odkazom na jednej strane na ciele

a systematiku tohto nariadenia, a na druhej strane na všeobecné zásady vyplývajúce zo všetkých vnútroštátnych právnych poriadkov (pozri rozsudok z 28. februára 2019, Gradbeništvo Korana (C-579/17, EU:C:2019:162, bod 46 a citovaná judikatúra).

- 61 Navyše potreba zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu, ako aj potreba zabrániť tomu, aby sa v záujme riadneho výkonu súdnictva nevydávali v členských štátoch nezlučiteľné rozsudky, vyžadujú široký výklad uvedeného pojmu „občianske a obchodné veci“ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. septembra 2009, German Graphics Graphische Maschinen, C-292/08, EU:C:2009:544, body 22 a 23).
- 62 Na určenie, či žaloba na súde spadá, alebo nespadá pod pojem „občianske a obchodné veci“ v zmysle článku 1 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012, a v dôsledku toho do pôsobnosti tohto nariadenia, je potrebné určiť právny vzťah medzi účastníkmi sporu a jeho predmet, alebo alternatívne preskúmať základ žaloby a podmienky uplatnenia podanej žaloby (rozsudok zo 16. júla 2020, Movic a i., C-73/19, EU:C:2020:568, bod 37, ako aj citovaná judikatúra).
- 63 Hoci tak niektoré spory medzi orgánom verejnej moci a osobou súkromného práva môžu patriť do pôsobnosti nariadenia č. 1215/2012 v prípade, že sa súdne konanie týka aktov vykonaných *iure gestionis*, neplatí to v prípade, ak verejný orgán koná v rámci výkonu verejnej moci (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. mája 2020, Rina, C-641/18, EU:C:2020:349, bod 33 a citovanú judikatúru).
- 64 Uplatnenie výsad verejnej moci jedným z účastníkov sporu, keďže tento vykonáva výnimočné právomoci v porovnaní s pravidlami uplatniteľnými na vzťahy medzi jednotlivcami, totiž vylučuje taký spor spomedzi „občianskych a obchodných vecí“ v zmysle článku 1 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 (rozsudok z 3. septembra 2020, Supreme Site Services a i., C-186/19, EU:C:2020:638, bod 57, ako aj citovaná judikatúra).
- 65 Skutočnosť, že určité činnosti sú vykonávané na verejný účel, sama osebe nepredstavuje dostatočný prvok na kvalifikáciu týchto činností ako vykonávaných *iure imperii*, keďže nezodpovedajú výkonu právomocí, ktoré presahujú rámec pravidiel uplatniteľných vo vzťahoch medzi jednotlivcami (rozsudok z 3. septembra 2020, Supreme Site Services a i., C-186/19, EU:C:2020:638, bod 66, ako aj citovaná judikatúra).
- 66 V prejednávanej veci, pokiaľ ide o predmet žaloby vo veci samej, táto žaloba sa týka vymáhania pohľadávky zodpovedajúcej sume denného lístka za parkovanie na vymedzenom parkovacom mieste nachádzajúcom sa na verejnej komunikácii spolu s nákladmi konania.
- 67 Ako vyplýva zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, táto žaloba, hoci bola podaná spoločnosťou Obala v súlade s poverením, ktoré jej bolo udelené aktom orgánu verejnej moci, je založená na súkromnoprávnom vzťahu, v rámci ktorého zmluvné strany preberajú práva a povinnosti v súlade so všeobecnými podmienkami zmluvy o parkovaní stanovenými v rozhodnutí o parkovaní v meste Zadar, a to aj pokiaľ ide o povinnosť platby buď hodinového lístka, alebo denného lístka, a cenu týchto lístkov. Zmluva týkajúca sa denného lístka sa považuje za uzavretú v prípade nezaplatenia hodinového lístka.
- 68 Okrem toho, ako vyplýva z písomných odpovedí poskytnutých chorvátskou vládou na otázky položené Súdnym dvorom, povinnosť zaplatiť skutočné náklady, ako aj zákonné úroky z omeškania v prípade nezaplatenia denného lístka vyplýva z chorvátskeho zákona o záväzkoch, ktorý stanovuje právo veriteľa na náhradu v plnej výške.
- 69 Z informácií uvedených v spise, ktorý má k dispozícii Súdny dvor, tiež vyplýva, že denný lístok za parkovanie nepredstavuje sankciu za dopravný priestupok.

- 70 Pokiaľ ide o základ žaloby vo veci samej a podmienky jej podania, treba tiež poznamenať, že vymáhanie poplatku za parkovanie vykonáva Obala podľa všeobecných právnych predpisov, a to začatím prvotného konania pred notárom v súlade s exekučným zákonom, po ktorom nasleduje konanie pred súdom, ak odporca v exekučnom konaní podal námietku proti exekučnému príkazu vydanému uvedeným notárom.
- 71 Okrem toho, podobne ako v situácii, o akú išlo vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok z 9. marca 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), tým, že sa dotknutým osobám vydáva denný lístok za parkovanie, Obala sama sebe nevydáva exekučný titul odchylné od všeobecných právnych predpisov, pretože v nadväznosti na takéto vydanie táto spoločnosť jednoducho môže iba uplatniť verejnú listinu, ktorá jej umožní začať konanie v súlade s ustanoveniami exekučného zákona, alebo aj v prípade sporu súdne konanie.
- 72 Z vyššie uvedeného vyplýva, že ani právny vzťah existujúci medzi účastníkmi konania o žalobe, o akú ide vo veci samej, ani základ a podmienky takejto žaloby nemožno považovať za prejav výkonu výsad verejnej moci v zmysle práva Únie, takže žaloba tohto typu sa má považovať za žalobu spadajúcu pod pojem „občianske a obchodné veci“ v zmysle článku 1 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 a patrí do pôsobnosti tohto nariadenia.
- 73 Vzhľadom na tieto úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 1 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 sa má vykladať v tom zmysle, že pod pojem „občianske a obchodné veci“ v zmysle tohto ustanovenia spadá žaloba o zaplatenie poplatku za denný lístok za parkovanie na vymedzenom parkovacom mieste nachádzajúcom sa na verejnej komunikácii, ktorú podala spoločnosť, ktorá bola miestnym orgánom poverená správou takýchto parkovacích miest.

O šiestej otázke

- 74 Svojou šiestou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 24 bod 1 nariadenia č. 1215/2012 vykladať v tom zmysle, že pod pojem „nájom nehnuteľnosti“ v zmysle tohto ustanovenia spadá žaloba o zaplatenie poplatku za denný lístok za parkovanie na vymedzenom parkovacom mieste nachádzajúcom sa na verejnej komunikácii.
- 75 Podľa ustálenej judikatúry je systém rozdelenia všeobecných právomocí upravený v kapitole II nariadenia č. 1215/2012 založený na všeobecnom pravidle uvedenom v článku 4 ods. 1 tohto nariadenia, podľa ktorého osoby, ktoré majú sídlo alebo bydlisko na území členského štátu, podliehajú právomoci súdnych orgánov tohto štátu nezávisle od ich štátnej príslušnosti (rozsudok zo 4. októbra 2018, Feniks, C-337/17, EU:C:2018:805, bod 35).
- 76 Odchylné od všeobecného pravidla o právomoci súdov podľa bydliska žalovaného kapitola II oddiel 6 nariadenia č. 1215/2012 stanovuje určitý počet pravidiel výlučnej právomoci, medzi ktoré patrí aj pravidlo uvedené v článku 24 bode 1 tohto nariadenia, ktorý priznáva súdom členského štátu, na území ktorého sa nachádza dotknutá nehnuteľnosť, právomoc rozhodovať v konaniach, ktorých predmetom je nájom nehnuteľnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. júla 2019, Reitbauer a i., C-722/17, EU:C:2019:577, bod 38). Vzhľadom na ich odchylnú povahu ustanovenia článku 24 bodu 1 tohto nariadenia nemožno vykladať v širšom zmysle, než to vyžaduje ich účel (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. novembra 2016, Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, bod 28 a citovanú judikatúru).
- 77 Pokiaľ ide o cieľ sledovaný týmito ustanoveniami, je potrebné pripomenúť, ako vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, že hlavným dôvodom výlučnej právomoci súdov zmluvného štátu, v ktorom sa nehnuteľnosť nachádza, je skutočnosť, že súd miesta, v ktorom sa táto nehnuteľnosť nachádza, vie najlepšie z dôvodu blízkosti zistiť skutkový stav a uplatniť pravidlá a obyčaje, ktorými sú v zásade pravidlá a obyčaje štátu, kde sa nehnuteľnosť nachádza (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. novembra 2016, Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, bod 29 a citovanú judikatúru).

- 78 Pokiaľ ide konkrétne o nájom nehnuteľnosti, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že táto výlučná právomoc je odôvodnená zložitou vzťahom vlastníka – nájomca, ktorý zahŕňa celý rad práv a povinností, okrem toho, ktorý sa týka nájomného. Tento vzťah sa riadi osobitnými právnymi úpravami – vrátane niektorých záväzných – štátu, v ktorom sa nachádza nehnuteľnosť, ktorá je predmetom nájmu, ako sú tie, ktoré určujú osobu zodpovednú za údržbu nehnuteľnosti a zaplatenie dane z nehnuteľností, tie, ktoré upravujú povinnosti obyvateľov nehnuteľnosti vo vzťahu k susedom, ako aj tie, ktoré kontrolujú alebo obmedzujú právo vlastníka prevziať nehnuteľnosť po skončení nájmu (uznesenie z 15. mája 2019, MC, C-827/18, neuvverejnené, EU:C:2019:416, bod 27 a citovaná judikatúra).
- 79 V prejednávanej veci, ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, sa však žaloba vo veci samej netýka podmienok užívania nehnuteľnosti, ale vymáhania poplatku za parkovanie na vymedzenom parkovacom mieste nachádzajúcom sa na verejnej komunikácii. Bez ohľadu na kvalifikáciu právneho vzťahu, ktorý takto vznikol vo vnútroštátnom práve, takáto žaloba vzhľadom na svoj predmet a rozsah overení, ktoré bude musieť vnútroštátny súd vykonať, nemôže spadať pod pravidlo výlučnej právomoci stanovené v článku 24 bode 1 nariadenia č. 1215/2012.
- 80 Vzhľadom na tieto úvahy treba na šiestu otázku odpovedať tak, že článok 24 bod 1 nariadenia č. 1215/2012 sa má vykladať v tom zmysle, že pod pojem „nájom nehnuteľnosti“ v zmysle tohto ustanovenia nespadá žaloba o zaplatenie poplatku za denný lístok za parkovanie na vymedzenom parkovacom mieste nachádzajúcom sa na verejnej komunikácii.

O piatej a siedmej otázke

- 81 Svojou piatou a siedmou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate najskôr pýta, či sa má článok 7 bod 1 nariadenia č. 1215/2012 vykladať v tom zmysle, že pod pojem „zmluvné veci“ v zmysle tohto ustanovenia spadá žaloba o zaplatenie poplatku za denný lístok za parkovanie na vymedzenom parkovacom mieste nachádzajúcom sa na verejnej komunikácii, a ďalej, či v prípade kladnej odpovede zmluva o parkovaní uzavretá za takýchto okolností je zmluvou o poskytovaní služieb v zmysle článku 7 bodu 1 písm. b) druhej zarážky tohto nariadenia, a nakoniec, či, v prípade zápornej odpovede, sa na takúto žalobu vzťahuje pravidlo o osobitnej právomoci vo veciach nárokov z mimozmluvnej zodpovednosti stanovené v článku 7 bode 2 uvedeného nariadenia.
- 82 Pokiaľ ide v prvom rade o zmluvnú alebo mimozmluvnú povahu žaloby vo veci samej, treba pripomenúť, že pojmy „zmluvné veci“ a „veci nárokov z mimozmluvnej zodpovednosti“ v zmysle článku 7 bodu 1 a článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012 sa majú vykladať samostatne s odvolaním sa predovšetkým na systém a ciele tohto nariadenia, aby bolo zabezpečené jeho jednotné uplatňovanie vo všetkých členských štátoch. Tieto pojmy preto nemožno chápať tak, že odkazujú na kvalifikáciu, ktorú uplatniteľný vnútroštátny zákon priznáva dotknutému právnemu vzťahu pred vnútroštátnym súdom (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. júla 2016, Granarolo, C-196/15, EU:C:2016:559, bod 19 a citovanú judikatúru).
- 83 V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že pojem „veci nárokov z mimozmluvnej zodpovednosti“ v zmysle článku 7 bodu 2 nariadenia č. 1215/2012 zahŕňa akúkoľvek žalobu, ktorej cieľom je vyvodiť zodpovednosť žalovaného a ktorá nespadá pod „zmluvné veci“ v zmysle článku 7 bodu 1 písm. a) tohto nariadenia, t. j. že sa nezakladá na právnej povinnosti, s ktorou slobodne súhlasila jedna osoba vo vzťahu k druhej osobe (rozsudok z 24. novembra 2020, Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, bod 23 a citovaná judikatúra).

- 84 Spresnil, že uplatniteľnosť buď článku 7 bodu 1 nariadenia č. 1215/2012, alebo článku 7 bodu 2 tohto nariadenia závisí jednak od rozhodnutia žalobcu dovoliť alebo nedovoliť sa niektorého z týchto pravidiel osobitnej právomoci, a jednak od preskúmania súdom, ktorý začal konanie, osobitných podmienok upravených v týchto ustanoveniach (rozsudok z 24. novembra 2020, Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, bod 29).
- 85 Keď sa žalobca dovoľáva niektorého z týchto pravidiel, súdu, ktorý začal konanie, prináleží overiť, či nároky žalobcu majú, bez ohľadu na ich kvalifikáciu podľa vnútroštátneho práva, povahu zmluvnej veci, alebo naopak, povahu nároku z mimozmluvnej zodpovednosti v zmysle uvedeného nariadenia (rozsudok z 24. novembra 2020, Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, bod 30).
- 86 Z toho vyplýva, že je potrebné najprv overiť, či žaloba o zaplatenie poplatku za denný lístok za parkovanie na vymedzenom parkovacom mieste nachádzajúcom sa na verejnej komunikácii má bez ohľadu na jej kvalifikáciu vo vnútroštátnom práve zmluvnú povahu.
- 87 V tejto súvislosti treba uviesť, že hoci článok 7 bod 1 nariadenia č. 1215/2012 nevyžaduje uzavretie písomnej zmluvy, na uplatnenie tohto ustanovenia je nevyhnutné identifikovať zmluvný záväzok. Je potrebné spresniť, že takýto záväzok možno považovať za záväzok, ktorý vznikol tacitne, najmä ak vyplýva z jednoznačných úkonov, ktoré vyjadrujú vôľu strán (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. júla 2016, Granarolo, C-196/15, EU:C:2016:559, bod 24 a citovanú judikatúru).
- 88 V prejednávanej veci zo skutočností uvedených v spise, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že všeobecné podmienky používania verejných parkovísk, a to najmä určenie parkovacích miest, časy a sadzby za parkovanie vrátane povinnosti zaplatiť denný lístok za parkovanie, boli uverejnené v rozhodnutí o parkovaní v meste Zadar. Parkovanie na vymedzenom parkovacom mieste nachádzajúcom sa na verejnej komunikácii vedie ku vzniku právneho vzťahu medzi správcou tohto miesta a osobou, ktorá ho využila prostredníctvom zaplatenia hodinového alebo denného lístka za parkovanie, ktorého povahu možno kvalifikovať ako zmluvnú.
- 89 Žaloba o zaplatenie poplatku za denný lístok za parkovanie je teda založená na údajnom porušení zmluvných povinností a spadá pod „zmluvné veci“ v zmysle článku 7 bodu 1 písm. a) nariadenia č. 1215/2012, takže chorvátske súdy môžu vyvodiť svoju právomoc z tohto ustanovenia bez ohľadu na povahu zmluvy o parkovaní, o ktorú ide vo veci samej.
- 90 Tvrdenie, ktoré uviedla slovenská vláda vo svojej odpovedi na písomné otázky Súdneho dvora, podľa ktorého odporkyňa v exekučnom konaní slobodne nevyjadrila súhlas so záväzkom, keďže v prejednávanej veci vozidlo, o ktoré ide vo veci samej, bolo zaparkované na dotknutom parkovacom mieste nie touto stranou, ale leasingovým nájomcom, nie je spôsobilé spochybniť zmluvnú povahu žaloby vo veci samej. Toto tvrdenie sa totiž týka preskúmania veci samej, ktoré je súd povinný vykonať po tom, ako rozhodol o svojej právomoci.
- 91 Súdny dvor v tomto ohľade uviedol, že súd, na ktorý bola podaná žaloba o vykonanie zmluvy, má na základe článku 7 bodu 1 nariadenia č. 1215/2012 právomoc dokonca aj vtedy, keď žalovaný namieta, ako prostriedok obrany, neexistenciu tejto zmluvy (rozsudok zo 4. marca 1982, Effer, 38/81, EU:C:1982:79, bod 8).
- 92 Pokiaľ ide v druhom rade o možnosť kvalifikovať zmluvu o parkovaní vo veci samej ako zmluvu o poskytovaní služieb na účely uplatnenia článku 7 bodu 1 písm. b) nariadenia č. 1215/2012, treba spresniť, že takáto kvalifikácia vylučuje uplatnenie pravidla právomoci stanoveného v článku 7 bode 1 písm. a) uvedeného nariadenia. Vzhľadom na hierarchiu, ktorú medzi písm. a) a b) tohto ustanovenia zavádza jeho písm. c), sa totiž pravidlo právomoci stanovené v tomto písm. a) môže uplatniť len alternatívne a v prípade, že sa neuplatnia pravidlá právomoci nachádzajúce sa v uvedenom písm. b) (rozsudok z 8. marca 2018, Saey Home & Garden, C-64/17, EU:C:2018:173, bod 34, ako aj citovaná judikatúra).

- 93 Pojem „služby“ v zmysle článku 7 bodu 1 písm. b) druhej zarážky nariadenia č. 1215/2012 znamená prinajmenšom, že strana, ktorá ich poskytuje, vykonáva určitú činnosť za odmenu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. marca 2018, Saey Home & Garden, C-64/17, EU:C:2018:173, bod 38, ako aj citovanú judikatúru).
- 94 Pokiaľ ide o kritérium týkajúce sa existencie činnosti, toto kritérium si vyžaduje uskutočnenie pozitívnych úkonov, a nie iba zdržanie sa určitého konania (rozsudok z 8. marca 2018, Saey Home & Garden, C-64/17, EU:C:2018:173, bod 39). Súdny dvor tak rozhodol, že zmluva, ktorou majiteľ práva duševného vlastníctva postúpi druhej zmluvnej strane právo využívať ho ako protihodnotu za zaplatenie odmeny, nezahŕňa takúto činnosť, pretože majiteľ práva duševného vlastníctva nevykonáva žiadne plnenie tým, že poskytne právo výkonu, ale zaväzuje sa výlučne nechať druhú zmluvnú stranu slobodne vykonávať uvedené právo (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. apríla 2009, Falco Privatstiftung a Rabitsch, C-533/07, EU:C:2009:257, body 30 a 31).
- 95 V prejednávanej veci však z informácií, ktoré má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že Obala je poverená správou verejných parkovísk, čo predpokladá určitú činnosť spočívajúcu prinajmenšom v zriadení, vymedzení a označení parkovacích miest na verejnej komunikácii, ako aj správu spôsobov výberu poplatkov za parkovanie.
- 96 Pokiaľ ide o kritérium odmeny zaplatenej za činnosť, v prejednávanej veci nie je sporné, že platbu denného lístka za parkovanie možno kvalifikovať ako odmenu.
- 97 Preto a ako v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 119 a 120 svojich návrhov, zmluvu o parkovaní, o ktorú ide vo veci samej, možno kvalifikovať ako „zmluvu o poskytovaní služieb“ v zmysle článku 7 bodu 1 písm. b) druhej zarážky nariadenia č. 1215/2012.
- 98 Na piatu a siedmu otázku preto treba odpovedať tak, že článok 7 bod 1 nariadenia č. 1215/2012 sa má vykladať na jednej strane v tom zmysle, že pod pojem „zmluvné veci“ v zmysle tohto ustanovenia spadá žaloba o zaplatenie poplatku, ktorý vznikol na základe zmluvy, ktorej predmetom je parkovanie na jednom z vymedzených parkovacích miest nachádzajúcich sa na verejnej komunikácii, organizovaných a spravovaných spoločnosťou poverenou na tento účel, a na druhej strane, že táto zmluva je zmluvou o poskytovaní služieb v zmysle článku 7 bodu 1 písm. b) druhej zarážky tohto nariadenia.

O trovách

- 99 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

- Článok 1 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach sa má vykladať v tom zmysle, že pod pojem „občianske a obchodné veci“ v zmysle tohto ustanovenia spadá žaloba o zaplatenie poplatku za denný lístok za parkovanie na vymedzenom parkovacom mieste nachádzajúcom sa na verejnej komunikácii, ktorú podala spoločnosť, ktorá bola miestnym orgánom poverená správou takýchto parkovacích miest.**

2. Článok 24 bod 1 nariadenia č. 1215/2012 sa má vykladať v tom zmysle, že pod pojem „nájom nehnuteľnosti“ v zmysle tohto ustanovenia nespadá žaloba o zaplatenie poplatku za denný lístok za parkovanie na vymedzenom parkovacom mieste nachádzajúcom sa na verejnej komunikácii.
3. Článok 7 bod 1 nariadenia č. 1215/2012 sa má vykladať na jednej strane v tom zmysle, že pod pojem „zmluvné veci“ v zmysle tohto ustanovenia spadá žaloba o zaplatenie poplatku, ktorý vznikol na základe zmluvy, ktorej predmetom je parkovanie na jednom z vymedzených parkovacích miest nachádzajúcich sa na verejnej komunikácii, organizovaných a spravovaných spoločnosťou poverenou na tento účel, a na druhej strane, že táto zmluva je zmluvou o poskytovaní služieb v zmysle článku 7 bodu 1 písm. b) druhej zarážky tohto nariadenia.

Podpisy